

jiny vojenského umění, i když je zřejmé, že by to bylo účelné. Proto nutno hledat jiné cesty, především co nejlepším využitím daného času, revisi zpracovaných pomůcek a zlepšením metod výkladu dějin vojenského umění.

Z konference vyplynulo dosti podnětů, které mohou být ihned realizovány a uvedeny v praxi.

Ve Vojenské akademii Klementa Gott-

walda jsou v proudy přípravy na celostátní konferenci, která bude významným mezníkem v dalším rozvoji vojenskovědeckého myšlení a práce v naší lidové armádě. Materiály k této konferenci jsou postupně otiskovány v *Obraně lidu*.

(Zpracoval podplukovník Michal Spišák)

Informace o obsahu zahraničních vojenských odborných časopisů

Informace o obsahu polského vojenského odborného časopisu *Myśl wojskowa* čís. 7/1955

Úvodník: K 11. výročí historického manifestu (t. j. manifestu vydaného dne 22. července 1944 Polským výborem národního osvobození, jímž bylo vyhlášeno zřízení lidové demokratického státu. Den vydání tohoto manifestu je státním svátkem Polské lidové republiky).

Podplukovník St. Rajewski, Pojednání o některých otázkách vedení střetného boje.

V úvodní části probírá autor některé všeobecné zásady organizace a vedení střetného boje v soudobých podmínkách. Dále rozebírá úlohu a význam tankového a mechanizovaného vojska, letectva, pěchoty, dělostřelce a ženijního vojska ve střetném boji.

V následujících částech jsou rozebrány zásady organizace pochodu, a je-li předvídan střetný boj, a také úkoly protitankového a protiletadlového dělostřelce, ženijního vojska a letectva při bojovém zabezpečení pochodu, při němž je předvídan střetný boj.

Potom je popsán průběh střetného boje v soudobých podmínkách.

V závěrečné části článku pojednává autor o otázkách velení ve střetném boji.

Major B. Kulińczyk, K otázce přeskupení vojsk v útočné a obranné operaci.

Po rozboru všeobecných zásad přeskupení vojsk v soudobých podmínkách rozebírá autor zásady přeskupení vojsk v útočných i obranných operacích, jakož i otázky plánování přeskupení vojsk.

Major magistr St. Pietraszak, Záznam o terénu.

V úvodní kapitole popisuje autor, z kterého materiálu je možno sestavit

záznam o terénu a z kterých částí se skládá.

Při rozboru jednotlivých částí záznamu o terénu vypočítává, které otázky mohou být v nich vysvětleny.

Plukovník L. Strasser, Metodika přípravy a vedení skupinových taktických cvičení.

V první části jsou rozebrány otázky vlastní přípravy učitele na cvičení, jeho přípravy ke kontrole a návod, jak pomoci posluchačům v jejich přípravě cvičení.

V druhé části rozebírá autor způsoby kontroly v průběhu cvičení, jak jsou účastníci cvičení na ně připraveni, způsoby určených učebních otázek a vývoje taktické situace v průběhu cvičení, způsoby vyslechnutí odpovědí účastníků cvičení, způsob opravování jejich nesprávných rozhodnutí a způsoby provedení rozboru probrané učební otázky.

Další část se týká rozboru přípravy a řízení taktického cvičení v terénu.

V poslední části popisuje autor způsoby přípravy a řízení rozboru cvičení.

Vojenskohistorická část

Podplukovník Z. Stapor, Operace Sovětské armády ve východních územích Polska.

V úvodu je pojednáno o vojenskopolitické situaci, která se vytvořila na začátku roku 1944, a též o všeobecných strategických cílech letního tažení v r. 1944.

Dále je popsána činnost vojsk 2. a 1. běloruského frontu a 1. ukrajinského frontu Sovětské armády, která vedla k osvobození východního Polska.

Gh. Nitu, Účast rumunských vojsk v protifašistické válce (23. srpen 1944 až 9. květen r. 1945).

V úvodu podává autor článku rozbor všeobecné vojenskopolitické situace, která se vytvořila v Rumunsku po vítězství Sovětské armády v jassko-kišiněvské operaci. Potom popisuje přechod Rumunska k protifašistickému táboru, jeho boj proti hitlerovcům a účast rumunské armády v osvobozování území Rumunska od hitlerovských vojsk, jakož i její účast v bojích za osvobození Maďarska a Československa.

O cizích armádách

Kapitán E. Horbaczewski, Některé zvláštnosti použití bojových chemických látek (podle amerických názorů).

V první části článku jsou uvedeny americké názory na použití bojových chemických látek v soudobých podmínkách.

V druhé části je podána charakteristika otravných, zápalných a dýmotvorných prostředků.

V třetí části je pojednáno o vlivech meteorologických podmínek a terénu na použití bojových chemických látek.

V posledních dvou částech je rozebráno použití trvalých i prchavých látek a také dýmových a zápalných prostředků v útočných i obranných bojích a operacích.

Diskuse a polemika

Major E. Wiśniewski, O manévru a přeskupení.

Autor se připojuje do diskuse začaté článkem majora J. Marguliesy »Některé otázky manévru v soudobém boji a operaci (Myśl wojskowa čís. 5/1955) a vyjadřuje své mínění o některých otázkách nadhozených v uvedeném článku.

Kritika a bibliografie

Kapitán J. Sikorski, Další epizoda z historie spravedlivých obranných válek polského lidu (recenze knihy Jana Vimmera »Odražení vpádu arcivévod Maxmiliána v letech 1587 a 1588«).

Recensent podává stručný obsah jednotlivých částí recenzované knihy a přitom rozbírá její kladné a záporné stránky.

Obsah polského vojenského odborného časopisu »Myśl wojskowa« číslo 8/1955

Generál-major M. Chiliński, Za vysokou úroveň taktických cvičení s vojsky.

V článku jsou rozvířány úkoly velitelů, štábů a vojsk při zabezpečení vysoké úrovně podzimních taktických cvičení s vojsky, nejvyšší to formy přípravy velitelů a štábů všech stupňů a všech druhů vojsk. Je třeba všemi prostředky předcházet tomu, aby se při nich neopakovaly nedostatky, které byly zjištěny při dřívějších cvičeních.

O provádění cvičení na mapách a velitelsko-štábních cvičení (Souhrn výsledků diskuse).

V časopise Myśl wojskowa probíhala v některých číslech loňského a letošního ročníku zajímavá diskuse o způsobech provádění cvičení na mapách a velitelsko-štábních cvičení. V tomto redakčním článku jsou postupně rozebrány tyto otázky:

- rozdíl mezi cvičením na mapě a velitelsko-štábním cvičením;
- dělení cvičení na údobí a obsah jednotlivých údobí;

— rozdíl mezi údobími cvičení a údobími boje;

— rozpracování a příprava cvičení a řízení práce cvičících.

Podplukovník B. Chocha, Některé otázky základů bojového uspořádání a rozmístění vojsk v soudobé bojové činnosti.

V první části článku jsou rozvířány faktory určující volbu té nebo oné formy uspořádání bojové sestavy, ukazuje se, jakým požadavkům musí odpovídat bojová sestava a objasňují se jednotlivé její prvky (sledy, dělostřelecké skupiny, zálohy všech druhů, zatarasovací odřady, protipožární odřady, předsunuté odřady, protipožární odřady, předsunuté protitankové rajony a útočné skupiny).

Pak autor článku popisuje všeobecné rozložení prvků bojové sestavy taktického svazku (útvary) v obranném i útočném boji a analyzuje podmínky, kterým musí odpovídat prostory rozmístění vojska. V další části článku je rozebrán účel provádění přeskupení a vystřídání vojsk v přípravném období

i v průběhu útočného a obranného boje, přeskupení vojsk určených k dokončení průlomu a zaujetí jimi prostorů soustředění, vyčkávacích prostorů a výchozích prostorů k vystřídání.

V poslední části rozbírá autor článku přeskupení a vystřídání vojsk organizujících obranu a shrnuje závěry z úvah v článku uvedených.

Podplukovník St. Soroka, Ženíjní vybudování terénu protiatomovým způsobem.

V první části rozbírá autor vliv podmínek terénu na organizaci ženíjního vybudování terénu protiatomovým způsobem. V druhé uvádí cíle a úkoly ženíjního vybudování terénu. Třetí a čtvrtá část je věnována řadě otázek ženíjní úpravy terénu za obrany i v útoku. V závěru autor zdůrazňuje, že charakteristickým rysem ženíjního vybudování terénu protiatomovým způsobem je obrovský rozsah prací, převážně zemních.

Vojenskohistorická část

Kapitán III. třídy E. Solski, Černomořské loďstvo a dunajská flotila za sedmého úderu Sovětské armády v roce 1944.

Nejprve je ukázána všeobecně operačně strategická situace, za které byl proveden sedmý úder a situace hitlerovských vojsk na jižním křídle sovětsko-německé fronty. Pak autor článku rozbírá všeobecný plán operací, vypracovaný vrchním velitelstvím Sovětské armády, úkoly 2. a 3. ukrajinského frontu a také úkoly černomořského loďstva a dunajské flotily.

Pak jsou rozbírána opatření provedená pozemními vojsky, letectvem a černomořským loďstvem v přípravném období operace a v průběhu sedmého úderu.

V závěrečné části se uvádějí politické a vojenské důsledky sedmého úderu Sovětské armády v roce 1944.

Kapitán M. Krvavicz, Povstání ve Varšavě 17. a 18. dubna roku 1944.

V úvodní části článku podává autor charakteristiku ekonomických politických a ideologických změn, které nastaly ve Varšavě v druhé polovině XVIII. století. Pak autor popisuje tajnou organizaci »patriotů«, která připravovala povstání ve Varšavě a charakterizuje dva směry, které se utvářely uvnitř této organizace. Dále je popsáno složení varšavské posádky a plán čin-

nosti carských jednotek, vypracovaný pro případ vzplanutí povstání.

V další části článku je vysvětlen plán povstání, poukazuje se na těsnou součinnost armády s lidovými masami hlavního města, která byla základem povstání. Potom je popisována činnost polských vojsk a ozbrojeného městského obyvatelstva v jednotlivých údobích povstání a je proveden rozbor příčin, které dávaly králi možnost vytvořit vládu stavějící se k povstání zamítavě. Článek je zakončen všeobecnými krátkými vývody.

O cizích armádách

Major W. Włodarski, Americké a západoevropské názory na použití vrtulníků.

V článku je nejprve podána charakteristika kladných i záporných stránek vrtulníků a ukazuje se, podle jakých kritérií se provádí jejich rozdělení. Pak autor rozbírá americké a západoevropské názory na bojové použití vrtulníků.

V druhé části obrací autor pozornost čtenářů na použití vrtulníků jako dopravního prostředku a vypočítává, jaké úkoly mohou plnit v přípravném období operace i v jejím průběhu. V této souvislosti zdůrazňuje, že v Koreji Američané používali vrtulníků především k záchranným účelům a jako dopravní prostředek. Jejich použití v bojové činnosti bylo velmi omezené a mělo zkušební ráz.

Plukovník W. Czamański, Poznámky o činnosti amerických a anglických vojsk v posledním období druhé světové války v Evropě.

První část článku je věnována rozboru podmínek, za nichž byl proveden úder hitlerovských vojsk v Ardenách, popisu průběhu událostí a rozboru příčin, které dovedly americké a anglické vojsko na pokraj katastrofy. Autor zdůrazňuje, že neúspěch zimního útoku hitlerovců a přechod amerických a anglických vojsk do útoku byly přímo podmíněny úspěchy sovětských vojsk provádějících gigantický lednový útok.

V druhé části článku popisuje autor činnost amerických a anglických vojsk v období jejich postupu od Rýna k Labi a ukazuje, že v posledním období války v Evropě a stejně v celém průběhu Veliké vlastenecké války, americké a anglické vládnoucí kruhy systematicky porušovaly přijaté závazky, oddalujícíce porážku hitlerovského Německa.

Diskuse a polemika

Podplukovník A. Aponowicz, O manévru.

Autor se připojuje k diskusi zahájené článkem majora J. Marguliesza »Některé otázky manévru v soudobém boji a operaci«, který byl otištěn v 5. čísle *Myśli wojskowej*, ročník 1953 a uvádí

své hledisko na řadu diskutovaných otázek.

V rubrice »Kritika a bibliografie« je otištěna recenze polského vojenského odborného časopisu »Przegląd Ilości« (časopis polského spojovacího vojska), ročník 1954, ukazující jeho kladné stránky i nedostatky a obsahující návrhy na zvýšení jeho theoretické úrovně.

Informace o obsahu bulharského vojenského odborného časopisu »Vojenna mysl« číslo 4/1955

Generál-major M. Mišev, Organisační schopnosti velitelského sboru armády — jeden z rozhodujících faktorů vítězství ve válce.

Generál-poručík Z. Zacharjev, Tendence rozvoje letectva v kapitalistických státech.

Generál-poručík D. Dikov, Obklíčení a zničení nepřítele v boji a operaci.

Podplukovník Iv. Velčev, Příprava a provedení armádního protiúderu.

Plukovník D. Dimitrov, Dělostřelecké zabezpečení přeskupení, vystřídání a zaletuji zchozího položení k útoku vojsky.

Major Kr. Krapačev, Ženíjní zabezpečení útočného boje ve velehorském terénu.

Podplukovník A. Stojanov, Organisační práce týlu střelecké divise za pochodu, při němž je předvídan střetný boj.

Diskuse

Asistent plukovník V. Karaivanov, O předsunutém postavení v obraně.

Vojenskohistorická část

Major Chr. Kovačev, Činnost rhodopské skupiny v balkánské válce (1912).

O cizích armádách

Plukovník J. Konstantinov, Útočný boj americké pěší divise (podle údajů amerického vojenského tisku).

Informace o obsahu článků uveřejněných v rumunském vojenském odborném časopise »Problème de arta militara« Číslo 3/1955

Z obsahu tohoto čísla zasluhuje pozornost články *majora F. Bordei a kapitána V. Simesku, Některé otázky spojení s radiačním průzkumem. Je v něm objasněn všeobecný cíl radiačního průzkumu, úkoly radiačního průzkumu a prostředky, kterými je radiační průzkum prováděn. Je tu podrobně rozvedeno, jak jsou plněny jednotlivé úkoly radiačního průzkumu. Úkoly radiačního průzkumu jsou rozděleny v bezprostředním vztahu s úkoly chemických jednotek. V článku je popsáno provádění radiačního průzkumu na vozidlech (autu, tanku) a průzkum prováděný letectvem s údaji o příslušných bezpečnostních vzdálenostech a p. V závěru článku je zdůrazněna důležitost otázky radiačního průzkumu v rámci řešení protiatomové ochrany vojsk.*

Dále jsou v tomto čísle zajímavé články:

Plukovník Gh. Sava, Součinnost v útočném boji střeleckého sboru při použití atomových a chemických zbraní.

Zdůrazňuje se v něm nejprve význam atomových a chemických zbraní a nutnost úzké spolupráce všech druhů vojsk. Potom je rozvířena vlastní součinnost mezi pěchotou a tanky se vztahem k použití atomových a chemických zbraní, dělostřelectvem, letectvem a jinými druhy vojsk a součinnost se sousedními jednotkami. Otázky součinnosti jsou probírány podle plnění úkolů do splnění bližšího úkolu, dalšího úkolu a úkolu dne sboru; při přípravě zteče, při boji o první postavení, při prolomení celého hlavního pásma obrany, při boji s nepřátelskými taktickými silami.

V dalším je v článku theoreticky objasněn obsah plánu práce velitele stře-

leického sboru při organizaci součinnosti, zpracování plánové tabulky součinnosti na mapě součinnosti. Grafické dokumenty nejsou uvedeny. V závěru je zdůrazňována zásada znát základní vlastnosti použití druhů zbraní a vojsk, aby mohla být provedena součinnost vzhledem k soudobým podmínkám boje, to jest při použití atomových a chemických zbraní.

Major H. Craci, Použití výsadků v útočném boji a v útočné operaci.

V úvodě je poukázáno na historickou skutečnost, použití výsadkových jednotek Sovětskou armádou proti japonským vojskům ve Veliké vlastenecké válce. V článku je 8 schémat možného použití výsadkových jednotek. Rozbírání se v něm použití výsadků v prostoru za pásmem

sborových záloh při splnění úkolu dne sboru, použití výsadků za pásmem armádních záloh, při zmocnění se předměstí na řece, dále použití výsadků v operační hloubce k desorganizaci nepřátelského velení a jeho týlu a p.

V článku charakterizuje autor použití taktického výsadku a výsadku operačního. Poměrně dost obsáhle řeší otázku leteckého zabezpečení při provádění vzdušného výsadku. Dále v článku je zdůrazňována taktická a operační součinnost se zřetelem k použití atomových a chemických zbraní. V závěru je zdůrazňována nutnost takové ochrany výsadku, aby tento nebyl zničen nepřátelskými atomovými prostředky.

Názvy ostatních článků byly otištěny v 5. čísle VM/1955 na str. 116.

Zpracoval plukovník Ján Baláž

Informace o obsahu rumunského vojenského odborného časopisu »Problème de arta militara« Číslo 4/1955

Plukovník E. Iepure a plukovník D. Athanasii, Zvláštnosti obranné operace armády za používání atomových a chemických zbraní.

Plukovník Š. Lupu a major M. Šerban, Zvláštnosti dělostřeleckého zabezpečení obranné operace armády za používání atomových a chemických zbraní.

Podplukovník R. Bianu, Tankové a mechanisované vojsko v obranné operaci armády za používání atomových a chemických zbraní.

Plukovník N. Grigore, Letecké zabezpečení obranné operace armády za používání atomových a chemických zbraní.

Plukovník A. Zaharia, Ženíjní zabezpečení obranné operace armády za používání atomových a chemických zbraní.

Podplukovník L. Panait, Zvláštnosti plánování a organizace spojení v obranné operaci armády za používání atomových a chemických zbraní.

Major M. Vasiliu, Použití chemických zbraní v obranné operaci armády.

Plukovník N. Tudorica, Materiální zabezpečení obranné operace armády za používání atomových a chemických zbraní.

Číslo 5/1955

Plukovník S. Stanescu a plukovník E. Iepure, Zvláštnosti útočné operace armády za používání atomových a chemických zbraní.

Kapitán S. Birtulescu, Tanková a mechanisovaná vojska v útočné operaci armády za používání atomových a chemických zbraní.

Major M. Šerban a major E. Petrovici, Zvláštnosti dělostřeleckého zabezpečení v útočné operaci armády za používání atomových a chemických zbraní.

Podplukovník Gh. Popescu, Letecké zabezpečení útočné operace armády za směru hlavního úderu fronty při průlomu připravené obrany nepřítelů za používání atomových a chemických zbraní.

Podplukovník M. Cucu, Ženíjní zabezpečení útočné operace armády za používání atomových a chemických zbraní.

Podplukovník L. Panait, Plánování a organizace spojení v útočné operaci armády za používání atomových a chemických zbraní.

Podplukovník C. Mighiu, Některé otázky o použití chemických zbraní v útočné operaci armády.

Major D. Ignat, Materiálně technické zabezpečení útočné operace armády za používání atomových a chemických zbraní.

Informace o obsahu rumunského vojenského odborného časopisu »Cultura militara« číslo 3/1955

V úvodní části jsou otištěny dva články zaměřené k letošním významným výročím, a to

»23. srpen, den osvobození naší vlasti« a

»10 let ode dne vítězství Sovětského svazu nad imperialistickým Japonskem«.

V rubrice »Otázky vojenské ideologie a vědy« je článek o úloze překvapení v bojové činnosti.

Vojenskohistorická část obsahuje dva články.

V prvním je vyličená cesta velkého námořního konvoje z Reykjavíku do Archangelska v době od 27. 6. do 24. 7. 1942, složeného ze 37 nákladních lodí a 24 doprovodných lodí, jehož zajištění se zúčastnily i čtyři sovětské ponorky.

Během plavby byl tento konvoj napaden skupinou 41 německých váleč-

ných lodí (z toho 30 ponorek) a 350 letounů operujících z letecké základny Kirkenes v severním Norsku. Znamý německý křižník »Admirál Tirpitz« byl při této operaci potopen.

Druhý článek se zabývá zvláštnostmi vojenského umění v první světové válce.

V rubrice »Ze spřátelených armád« je článek o lidové bulharské armádě.

V části o cizích armádách jsou dva články o americké armádě:

»Některé otázky týkající se používání atomových zbraní na bojišti podle amerických názorů« a »Některé otázky útočného boje americké pěší divize za použití atomových zbraní«.

V rubrice »Bojová technika« je článek o námořních a říčních vojenských lodích.

Vydává MNO. Řídí redakční rada: Jaroslav Dočkal, Ján Lipový, Václav Voneš, Jaromír Vyhnaněk, Zdeněk Malý, Ladislav Hálek, Vladimír Diviš, Václav Kukal, Jaroslav Fořt, Karel Rovenský, Josef Slabý, dr. Jaroslav Goll, Miloš Beneš, Ludvík Varvařovský, Václav Vitanovský, Karel Pavelka (redaktor).

Adresa redakce: Redakce časopisu »Vojenská mysl« MNO, Praha. — Vydává MNO v Našem vojsku, vydavatelství, n. p., Praha. — Tiskne Naše vojsko, tiskárna, n. p., provoz. 2.

V roce 1955 vyjde 6 čísel.

Časopis nelze předplácet, přiděluje se jen služebně.